

Fotoverslagje van de excursie op 30 mei 2015

De weersverwachtingen waren niet best, maar wij hebben maar één buitje af hoeven wachten. En dat deden we dan ook nog lekker droog onder de bomen, opscheppend over onze beste vogelvondsten. Maar ook de rest van de excursie was erg fijn, met regelmatig zon. We hoorden en zagen o.a. wespddieven, boomvalk, boom- en graspieper, boom- en veldleeuwerik, vergeleken de mannen rietgors en roodborsttapuit in één kijkerbeeld, beluisterden de verschillen in zang tussen tuinfluiter en zwartkop, hoorden meerdere fluiters, zagen een kneutje en een vink in het zonnetje zingen... Enfin, te veel om op te noemen. We doen er een soortenlijst bij dit keer.

We wandelen de 8 km lange rode route, voor een deel langs het Banisveld, een voormalig landbouwgebied dat is afgegraven en verder bewerkt om daar de oorspronkelijke blauwgraslanden weer terug te krijgen. In 1996 is Natuurmonumenten daarmee begonnen en daarbij rigoureuus te werk gegaan. Daar komen ze een beetje op terug. Zo zie je dat de fundamenten van een oude boerderij opnieuw zijn opgebouwd en dat er weer een fruitboomgaard is aangeplant. Kleinschalig menselijk ingrijpen was immers een belangrijke factor in het oude landschap. Elders verdwijnen binnenkort de dijken die toen zijn aangelegd om aanvoer van voedselrijk (landbouw)water tegen te gaan, om het kalkrijke kwelwater weer in het gebied te kunnen laten stromen.

De zangtijd van blauwborsten is voorbij, maar als de kinders groot zijn of als het legsel is mislukt, dan gaan de mannen opnieuw even zingen voor een nieuw legsel. Dat geluk hadden we vanmorgen. We hoorden hem al zingen, maar toen-ie ook nog bovenin een boompje ging zitten met z'n blauwe borst naar ons toe, zagen we massaal de ijsvogel niet die langs vloog. Gelukkig zagen twee deelneemster die wel. Zij wel... die ook... geluksvogels! Saskia maakte een bewijsplaatje van de blauwborst. Die ijsvogel moet u dan zelf maar opzoeken in uw vogelgids. Ook blauw met oranje.

Woensdag hadden we het over de verschillen tussen boompieper en graspieper. De boompiepers zongen volop, en één exemplaar liet zich prachtig bewonderen. Een modelboompieper: zware strepen op de borst, contrastverschil tussen meer beige borst en grijzig witte buik, en ook zijn brede, lichte mondstreep is te zien (detailfoto).

We hadden een paar mooie waarnemingen van roofvogels: tot tweemaal toe een wespddief, een buizerd, een sperwer, een (man) havik en een prachtige boomvalk, die mooi voor ons in de top van een boom poseerde. Je zag heel mooi z'n contrastrijke kop met de baardstreep en de sterke verticale streping op zijn borst en buik. Een elegante en zeer snelle, wendbare valk, die zelfs in staat is een gierzwaluw in de lucht te vangen. Eigenlijk lijkt hij zelf wel op een groot uitgevallen gierzwaluw als hij vliegt. Hij vangt libelles uit de lucht, ontdoet die van de vleugels en eet ze uit het vuistje.

Daarbij blijft hij gewoon vliegen. Maar ook vogeltjes staan op zijn menu.

Dan nu over die wespendif, want dat is net een buizerd. Meestal is het ook een buizerd..., maar dit keer zagen we hem echt. Best lastig om uit elkaar te houden, dus waar moet je nou op letten? In de lucht heeft een buizerd z'n vleugels altijd iets omhoog, als in een heel flauw gebogen V. De wespendif is veel rechter en houdt z'n vleugels wat naar beneden afgebogen. Z'n hals is dunner en z'n kop kleiner, wat duif-achtig en meer naar voren gestoken. De staart is wat langer en rechter dan van de buizerd en ook zijn vleugels zijn langer en iets anders van vorm. Verder valt de bandering op: de staart een zwarte eindband en 1 (man) of 2 (vrouw en juveniel) smallere banden, en duidelijke banden aan de (onder)vleugels. En altijd een grote, donkere polsvlek.

man wespendif, © René van Rossum

Fluitier © J. Schwiebbe

In het loofbos waren we alert op het geluid van de fluitier. Die zit eigenlijk ieder jaar daar. Gelukkig vonden we hem, en tot onze verrassing hoorden we meerdere fluiters. Ze lieten zich helaas niet zien, maar we hebben ze goed kunnen horen. Het kenmerkende geluid is dat van een knikker die je op een glazen plaat laat stuiten, en daar horen dan ook nog een paar uithalen bij, hoewel hij die niet altijd laat horen. Hier <http://www.xeno-canto.org/explore?query=wood+warbler> kun je hem nog eens beluisteren. De opname uit Polen is met uithalen, maar dan moet je hem helemaal beluisteren. Mooi beestje!

Nog een paar geluiden:

de tuinfluiter <http://www.xeno-canto.org/explore?query=sylvia+borin>

en de zwartkop <http://www.xeno-canto.org/species/Sylvia-atricapilla>.

Er wordt onder vogelaars streng geoordeeld over het al dan niet horen van met name een tuinfluiter. Want, zo wordt gezegd, de tuinfluiter moet doorzingen, altijd. Doet-ie dat niet, dan is het een zwartkop. Tja, daar denkt de tuinfluiter zelf nog wel eens anders over. Maar, er zijn zwartkoppen die hun zang zo brabbelen beginnen dat je serieus meent met een tuinfluiter van doen te hebben. Toch kan die zwartkop z'n aard niet verbergen en hij eindigt altijd als een zwartkop: een netjes afgewerkt liedje. Beste manier om er wegwijs in te worden: een zwartkop klinkt kristalhelder en werkt z'n liedje keurig af. De tuinfluiter zingt zeer nerveus en gejaagd, met een merelachtige klank en zingt vaak heel lang aan een stuk door. Dat blijft een kluivertje, het verschil tussen die twee 😊. Deze links helpen wel.

Vandaag ging het niet alleen om vogels.

Ook de flora kwam aan bod, zo is te zien aan de foto die Saskia maakte van gagelnsuffelaars.

En met dit leuke plaatje besluiten we dit fotoverslagje van een fijne excursie.

De foto's zijn van Saskia en Marja, en voor zover we ze van internet hebben gehaald staan de namen er bij.

We hopen u weer te zien bij de lesavond op woensdag 10 juni en bij de excursie op zaterdag 13 juni. Thema: moerasvogels, en de excursie gaat naar een mooi en tamelijk onbekend gebied in de buurt van Slot Loevestein.

Soortenlijst excursie Kampina, 30 mei 2015

Vogelcursus vogelwerkgroep Vught

Met dank aan Dennis Heijns voor het invoeren

[en denk nog even aan die ijsvogel](#)

Naam	Wetenschappelijke naam
Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Blauwborst	<i>Luscinia svecica</i>
Blauwe Reiger	<i>Ardea cinerea</i>
Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>
Bonte Vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>
Boomleeuwerik	<i>Lullula arborea</i>
Boompieper	<i>Anthus trivialis</i>
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>
Fluiter	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
Gekraagde Roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>
Goudvink	<i>Pyrhula pyrrhula</i>
Grasmus	<i>Sylvia communis</i>
Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>
Grauwe Vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>
Grote Bonte Specht	<i>Dendrocopos major</i>
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>
Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>
Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>
Kneu	<i>Linaria cannabina</i>
Koekoek	<i>Cuculus canorus</i>
Koolmees	<i>Parus major</i>
Merel	<i>Turdus merula</i>
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i>
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>
Roodborsttapuit	<i>Saxicola rubicola</i>
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>
Staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>
Tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>
Tuinfluiter	<i>Sylvia borin</i>
Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Witte Kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>
Wulp	<i>Numenius arquata</i>
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>
Zwarte Kraai	<i>Corvus corone</i>
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>